

Критеријуми оцењивања Стручног већа биологије, историје и географије ОШ „Десанка Максимовић“ , Футог

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА ИЗ ПРЕДМЕТА БИОЛОГИЈА

Врста ,ниво , обим и примена знања, ангажовање и самосталност ученика оцењују се са:

Одличан (5) добија ученик који:

- је у потпуности савладао градиво,
- је сигуран и самосталан, брзо и логично закључује,
- успешно повезује садржаје, уочава корелације с другим предметима,
- зна применити знање у решавању проблемских задатака,
- брзо, тачно, опширно, логички и аргументовано одговара на постављена питања,
- самостално или у групи ради и презентира пројектне задатке,
- је одговоран према раду, наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Врло добар (4) добија ученик који:

- има висок ниво и обим знања и степен разумевања програмских садржаја,
- спорије, али тачно, логично и углавном аргументирано одговара на постављена питања, уз евентуално постављање подпитања,
- поседује и успешно примењује стечена знања из биологије (уз мању помоћ наставника и висок степен ангажовања ученика),
- доноси закључке на већ наученим примерима,
- се повремено укључује тимски рад при изради пројектних задатака,
- је одговоран према раду, наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Добар (3) добија ученик који:

- има просечан ниво и обим знања и степен разумевања програмских садржаја,
- полагаано и углавном тачно одговара на постављена питања, уз помоћ наставника,
- углавном разуме наставне садржаје и деломично примењује стечена знања,
- изводи закључке уз помоћ наставника,
- је понекад и неспреман, али може изказати знање, способности и вештине из биологије,
- је одговоран према наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Довољан (2) добија ученик који:

- има задовољавајући ниво и обим знања (не разуме у потпуности наставне садржаје и отежано примењује стечена знања),
- деломично и површно одговара на постављена питања уз помоћ наставника,
- уз знатну помоћ наставника на једноставан начин набраја и описује природне и биолошке процесе,
- код доношења закључака наилази на веће проблеме и несамостално доноси закључке.

Недовољан (1) добија ученик који:

- није достигао задовољавајући ниво и обим знања и разумевања програмских садржаја,
- не одговара на постављена питања и није усвојио кључне појмове,
- не разуме наставне садржаје и не примењује знање из биологије и у свакодневном животу,
- уз велику помоћ наставника непотпуно и несувисло описује биолошке појаве и процесе,
- не показује вољу за стицање биолошког знања,
- погрешно уочава биолошке процесе те доноси нелогичне закључке безразумевања.

Праћење развоја, напредовања и процена остварености прописаних исхода и стандарда образовних постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Иницијални тест се обавља на почетку школске године где се процењују претходнапостигнућа ученика у оквиру одређене области, која су од значаја за предмет. Резултат се не оцењује и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Ученици се оцењују бројчано најмање четири пута у току полугодишта то:

1) усмено - најмање једна оцена током полугодишта треба да буде на основу усмене провере постигнућа.

Начини оцењивања: Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји, реализација угледног часа.. сјајна идеја и одговор

2) писмена провера након пређене области или на крају полугодишта се врши уз ранију најаву по плану.

Начини оцењивања: Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова...

Писане провере које трају 15 минута се не најављују, а резултат се исказује процентуално, бележи у педагошку свеску и служи праћењу напредовања ученика. Узима се у обзир при закључивању оцене.

Скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- 85 %- 100% одличан (5),
- 70 %- 84% врло добар (4),
- 50% -69 % добар (3),
- 30%-49% довољан (2),
- 0 % -29 % недовољан (1).

Скала може да варира у односу на тежину теста и постигнућа за неколико процената.

3) Активност на часу-прикупљају се и бележе подаци о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју током године и поштовању договорених правила понашања на часу. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, израда задатака на часу, као и редовно доношење материјала потребног за рад, степен самосталности у раду, ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима.. Води се у педагошкој свесци наставника и/или у дневнику. Све активности се на крају могу сумирати и оцена уписати у дневник.

Критеријум је следећи:

-Одличан успех- ученик редовно извршава своје обавезе и поштује правила рада, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања и иницира заједнички рад и доноси нове идеје, радо помаже другима.

-Врло добар успех- ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, поштује правила и долази припремљен на час, концентрисан је и активан на часу, учествује у раду групе и даје своје предлоге, по потреби помаже другима.

-Добар успех-ученик прати наставу и вредно ради на часу, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у континуитету; прихвата рад у групи и тражи помоћ када нешто није јасно.

-Довољан успех-ученик повремено прати наставу и укључује се у дискусију, не доноси редовно прибор и домаћи и ретко је активан на часу, али записује оно што се од њега очекује, тражи помоћ када нешто није јасно.

-Недовољан успех- ученик не записује, ретко има прибор, ретко ради или не ради домаће задатке и уопште није активан на часу

4) Рад на пројекту се реализује кроз рад у групи на одређену тему, што подразумева тимски рад. Вреднују се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање. У формирању коначне оцене улогу има и вршњачко оцењивање.

Начини оцењивања: Експерименти, истраживачки пројекти

5) Практични рад (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) - ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања).

Начини оцењивања: Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације

- Награђује се и остваривање успеха на општинском, окружном или републичком такмичењу (прва три места на општинском и окружном такмичењу и пласман на републичко такмичење
- Учешће на националним и међународним такмичењима.

Закључна оцена Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена оставрености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, променом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остварицања прописаних исхода

БИОЛОГИЈА 5. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2	- зна дефиницију биологије као науке, уме да наведе карактеристике живих бића, разликује живу и неживу природу, препознаје основни лабораторијски прибор, зна да користи лупу, црта и пише - уме да наведе називе 5 царстава и типичне представнике истих, зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије, зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама, зна основне делове ћелије. - зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека, познаје основну организацију органа у којима се одвијају животни процеси.
ДОБАР 3	- разуме поделу биологије на биолошке дисциплине, примењује критеријуме за разликовање живог од неживог, разуме значај експеримента. - разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијском организму, зна улогу појединих делова ћелије, разуме разлику између биљне и животињске ћелије, разуме ниво организације јединке (зна да се ћелије групишу у ткива, да ткива изграђују органе ...). - разуме да је за живот потребна енергија коју организми обезбеђују исхраном, разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, растење, размножавање...), разуме да у процесу фотосинтезе биљке производе храну.
ВРЛО ДОБАР 4	- разуме везу биологије и примењених биолошких наука (медицине, ветерине, фармације ...), уме самостално да одреди увећање лупе. - познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава. - разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују при чему се ослобађа енергија и да се тај процес зоведисање.
ОДЛИЧАН 5	- показује веће интересовање, поставља питања, наводи своје примере, уопштава, примењује методе за упознавање природе. - примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови).

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2	–зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином, уме да разликује и користи једноставне процедуре, технике и инструменте за прикупљање података у биологији (посматрање, бројење, мерење)
ДОБАР 3	–зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење
ВРЛО ДОБАР 4	–познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима, уме да објасни прилагођености организама који живе у обе средине – и у води и на копну.
ОДЛИЧАН 5	–примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови). –уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата.

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ОВОЉАН 2	–разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте, зна основне појмове о процесима размножавања, зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал, зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују.
ДОБАР 3	–разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања, разуме механизам настанка зигота, разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима.
ВРЛО ДОБАР 4	–зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина, прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.
ОДЛИЧАН 5	– разуме како настају нове врсте, уме да објасни и наводи примере заваријабилности, мутације, модификације, мимикрију

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2	–препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница), препознаје утицаје појединих неживих и живих фактора на организме и популације, уочава разноликост екосистема на Земљи,
ДОБАР 3	– зна да објасни основне прилагођености живих организама на живот у ваздушној, воденој и земљишној средини, разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)
ВРЛО ДОБАР 4	– разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај чувања природних ресурса и уштеде енергије, разуме да су биљке значајне за исхрану и здравље људи због свог састава (шећера, уља, витамина ...)
ОДЛИЧАН 5	– разуме утицај човека на биосферу, илуструје примерима деловања људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2	–познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне, познаје основне принципе здраве исхране, зна да болести зависности (претерана употреба дувана, алкохола и дрога) неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима).
ДОБАР 3	–разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница, зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора).
ВРЛО ДОБАР	–идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.

4	
ОДЛИЧАН 5	– познаје узроке и физиолошке последице заразних болести, познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност.

БИОЛОГИЈА 6. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2	– зна да су организми изграђени од ћелија и основне делове ћелије, као и основне органе биљака, животиња и човека.
ДОБАР 3	– зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и разлике између биљне и животињске ћелије.
ВРЛО ДОБАР 4	– познаје основну грађу органа биљака, животиња и човека и објасни њихову улогу, као и улоге неких органела у ћелији.
ОДЛИЧАН 5	– разуме положај органа биљака, животиња и човека и повезује их са њиховом улогом у организму. – уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата.

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2	– препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница), препознаје утицаје појединих неживих и живих фактора на организме и популације.
ДОБАР 3	– зна да објасни разлике између еколошких појмова: животна средина, станиште, популација, биоценоза и типове еколошких фактора
ВРЛО ДОБАР 4	– разуме разноврсност односа организама у популацији и биоценози, као и утицаје еколошких фактора на њих.
ОДЛИЧАН 5	– разуме утицај човека на биосферу, илуструје примерима деловања људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава, као и његов утицај на односе организама у популацији и биоценози.

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2	– разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте, да објасни појам наслеђивања, зна основне појмове о процесима размножавања, зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал, зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују
ДОБАР 3	– разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања, разуме механизам настанка зигота, разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима, као и разлике између полних и телесних ћелија.
ВРЛО ДОБАР 4	– зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина, прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.
ОДЛИЧАН 5	– разуме како настају нове врсте, уме да објасни и наводи примере заваријабилности, и објасни значај природне и вештачке селекције.

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2	– уме да наведе карактеристике живих бића, разликује живу и неживу природу, препознаје основни лабораторијски прибор, зна да користи лупу, црта и пише – зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије, зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама, зна основне делове ћелије. – зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека, познаје основну организацију
--------------	---

	органа у којима се одвијају животни процеси и да објасни појам еволуције.
ДОБАР 3	<p>– примењује критеријуме за разликовање живог од неживог, разумезначај експеримента.</p> <p>– разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијском организму, зна улогу појединих делова ћелије, разуме разлику између биљне и животињске ћелије, разуме ниво организације јединке (зна да се ћелије групишу у ткива, да ткива изграђују органе ...), да објасни појам варијабилности у оквиру врсте.</p> <p>– разуме да је за живот потребна енергија коју организми обезбеђују исхраном, разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, раст, размножавање...), разуме да у процесу фотосинтезе биљке производе храну.</p>
ВРЛО ДОБАР 4	<p>разуме везу биологије и примењених биолошких наука (медицине, ветерине, фармације ...).</p> <p>– Објасни појам еволуције и основне факторе који доводе до ње.</p> <p>– разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују при чему се ослобађа енергија и да се тај процес зоведисање.</p>
ОДЛИЧАН 5	<p>– показује веће интересовање, поставља питања, наводи своје примере, уопштава, примењује методе за упознавање природе.</p> <p>– примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима (нпр. делови организма, плодови)</p>

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2	– познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне, познаје основне принципе здраве исхране, зна основне изазиваче болести и како не повољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима).
ДОБАР 3	– разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница, зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора).
ВРЛО ДОБАР 4	– идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.
ОДЛИЧАН 5	– познаје узроке и физиолошке последице заразних болести, познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност.

Биологија 7. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2	<p>– зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал</p> <p>– разликује ћелије прокарија и еукарија</p> <p>– уме да наброји и опише делове једра</p> <p>– зна за појам и основну улогу хромозома</p> <p>– зна за улогу Грегора Мендела у зачетку генетике</p> <p>– израчунава вероватноћу наслеђивања пола код људи</p>
ДОБАР 3	<p>– уочава и наводи сличности и разлике између биљних и животињских ћелија</p> <p>– уме да одреди везу између гена и хромозома</p> <p>– разликује телесне хромозоме од полних хромозома</p> <p>– разуме механизам настанка зигота</p> <p>– разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима</p> <p>– разуме начине настајања грешака у генетичком материјалу</p> <p>– зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче исредина</p>
ВРЛО ДОБАР	<p>– уме да објасни појам кариотип и кариограм</p> <p>– уме да објасни промене на хромозомима током ћелијске деобе и да разликује појмове:</p>

4	<p>хомологни хромозоми и хроматиде</p> <ul style="list-style-type: none"> -уме да објасни грађу гена, као фактора наслеђивања -разуме да полне ћелије настају од посебних ћелија у организму -повезује фазе ћелијског циклуса са променама наследног материјала -графички приказује испољавање болести кроз рецесивне алеле -шематски приказује и објашњава наслеђивање пола код људи
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none"> -уме да објасни ћелијски метаболизам -упоређује хромозоме прокарија и еукарија -сагледава разлике између митозе и мејозе и њихову улогу у развићу и размножавању вишећелијских организама -уме да шематски прикаже и објасни три Менделова правила -аргументује везу између наследних бол

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none"> – разликује симетрију тела животиња -уме да разликује и објасни животне форме гљива -разликује типове стабала код васкуларних биљака -зна да је ћелија најмања јединица грађе и функције свих вишећелијских организама -разликује начине размножавања биљака (бесполно, полно, вегетативно) -уме да повеже раст биљке с клијањем семена и развојем биљних ткива -наводи врсте телесног покривача код животиња -уме да објасни разлике између спољашњег и унутрашњег скелетаживотиња -уме да наведе и објасни грађу нервног система код различитих групаживотиња -наводи начине пријема и реаговања животиња на дражи из спољашњесредине -разуме значај процеса исхране у обезбеђивању енергије за све животнепроцесе -уме да објасни основне улоге крви -наводи органе за излучивање код човека и разуме њихову основну улогу -разликује бесполно и полно размножавање животиња
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none"> -уочава везу између симетрије, цефализације и сегментације организама -разликује критеријуме за груписање једноћелијских протиста -разуме значај гљива за природу и човека -уме да објасни рад стоминог апарата -уочава сличности и разлике између биљних ткива, -уме да нацрта и обележи попречни пресек листа -објашњава начине размножавања биљака без семена и биљака сасеменом -наводи примере покрета биљака -објашњава састав телесног покривача код животиња -упоређује типове скелета код бескичмењака и кичмењака -објашњава начине пријема и реаговања животиња на дражи изспољашње средине -упоређује грађу и функцију различитих чула животиња -објашњава грађу нервног система код различитих група животиња -уочава разлике у начину исхране и грађи система органа за варење кодживотиња -уме да објасни значај процеса дисања у обезбеђивању енергије за свеживотне процесе -уме да објасни и шематски прикаже отворен и затворен крвни систем -наводи грађу и функцију система органа за излучивање кодбескичмењака и кичмењака -објашњава разлику између спољашњег и унутрашњег оплођења
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none"> -разуме значај изгледа тела животиња у таксономији -објашњава сличности и разлике у грађи и начину животаједноћелијских протиста -уочава повезаност алге и гљиве у форми лишаја -уме да објасни повезаност грађе и функције биљних органа

	<ul style="list-style-type: none"> -описује прилагођености биљака за боље расејавање семена -разуме значај пупољака за развој биљке -уме да повеже грађу и улогу рожних творевина -објашњава састав костију кичмењака -наводи особине и типове мишића код одређених група животиња -упоређује грађу и функцију различитих чула животиња -уме да објасни грађу и функцију нервне ћелије и нервног ткива -уочава разлику у начину дисања и у грађи система органа за дисање код животиња -упоређује грађу и улогу крвних ћелија -разуме процес стварања мокраће -наводи начине размножавања код бескичмењака и кичмењака
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје и објашњава чланковитост у биљном царству -повезује знања из биологије и математике израдом адекватних задатака -припрема и поставља оглед за узгајање инфузорија -уме да одреди положај гљива и лишајева на дрвету живота -шематски приказује и објашњава значај исхране, дисања и излучивања код биљака -упоређује животне циклусе различитих група биљака -упоређује грађу и функцију творних и трајних ткива -упоређује телесне омотаче и њихове улоге код различитих група животиња -уочава и објашњава повезаност грађе и функције локомоторног система -уме да објасни на примеру рефлексну реакцију код човека -разуме правила трансфузије крви у АБО и Rh- фактор систему -објашњава значај пречишћавања крви -разликује и упоређује начине размножавања код бескичмењака и кичмењака

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живог света

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none"> - Уме да наведе карактеристике живих бића, препознаје лабораторијски прибор, зна да користи лупу и микроскоп. -Зна да се жива бића састоје из ћелија и основну грађу ћелије, зна основне разлике између биљне и животињске ћелије. - Познаје основну грађу биљака, животиња и човека, основну организацију и улогу биљних и животињских органа.
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме да постоје разлике у грађи ћелија у зависности од њихове функције, познаје најважније органеле и њихове улоге, зна разлике између биљне и животињске ћелије, познаје ниво организације вишећелијског организма, зна шта је наследни материјал и његову улогу. -Примењује основне лабораторијске методе, посматраће ћелија микроскопом. -Познаје животне процесе : исхрану, дисање, излучивање, транспорт материја, размножавање код биљака и животиња и најважније органе који обављају те функције. -Разуме значај дисања, исхране и излучивања. -Разликује полно од бесполог размножавања.
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none"> - уме да објасни појам еволуције и основне факторе који доводе до ње. -Разуме да се у ћелијама разлажу сложене материје при чему настаје енергија. -Разуме везу између биологије и појединих биолошких дисциплина.
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none"> - Примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима. -Разуме повезаност појединих животних процеса: дисања, исхране, излучивања. -Разуме појам еволуције и како се организми прилагођавају на одређене услове живота. -Показује веће интересовање, поставља питања, наводи примере, примењује методе за упознавање природе

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none">- дефинише основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима.-Дефинише биодиверзитет.-Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none">- разуме значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).-Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту.-Разуме значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја.-Зна основне односе међу члановима екосистема.-Зна типичне екосистеме у Србији.
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none">Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.-Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему.-Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије).-Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none">- Уме да објасни преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развоји еволуцију екосистема.-Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени.-Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који га одређују.-Разуме значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none">- Именује и одређује положај органа човека.-Зна шта је адолесценција.-Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и да избегаваризична понашања.-Препознаје најчешће болести, стања, деформитете
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none">-Описује улоге органа.-Познаје биолошки смисао адолесценције.-уме да примени мере превенције, а посебно схвата значај вакцинације усклопу тих мера.
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none">- Уочава повезаност између грађе и функције органа и органских система човека.-Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност.-Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и да се одговорно понаша у вези с репродуктивним здрављем.-Процењује када може сам себи да помогне и када је потребно потражити лекарску помоћ.
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none">- Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека.-Зна улогу нервног и ендокриног система на настанак промене у адолесценцији.-Објашњава механизме и поремећаје функције органских система и истиче значај имунитета.-Зна животне стилове и утицај медија на понашање младих.-Повезује настанак болести (посебно болести зависности) с ризичним облицима понашања и са стресом (односно с поремећајима психичког стања и здравља личности).

ИОЛОГИЈА 8. РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none"> - зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организма учијим се одељцима одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија - дефинише појам и значај матичних ћелија - зна да наведе које су ћелијске органеле пример великог односа између површине и запремине - дефинише грађу и улогу ензима, њихов значај за жива бића- дефинише улогу ендокриног система и значај хомеостазе - зна улогу и значај чулних ћелија, као и поделу рецептора - препознаје и објашњава грађу нервног система и улогу делова нервног система - зна појам рефлекса и његов значај за организам - уме да наведе поремећаје ендокриног, нервног и чулног система; - дефинише појам и значај хомеостазе - разуме појам и значај процеса фотосинтезе - зна појам и значај процеса ћелијског дисања - схвата и објашњава појам и значај процеса транспирације - схвата и објашњава значај сталности телесне температуре
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none"> - наводи и објашњава улогу ћелијских органела - објашњава поделу матичних ћелија и њихову употребу - објашњава однос запремине и површине, као један од основних принципа економичности живих бића - објашњава регулацију ензимске реакције и њен значај - препознаје и објашњава улоге различитих хормона - објашњава основне особине нервних ћелија и њихову грађу; значај синапси и неуротрансмitera и особине мишићних ћелија - зна начин функционисања чулног система (чуло вида, слуха, мириса, укуса) и грађу нервног система и улогу делова нервног система - објашњава начин деловања рефлексног лука - објашњава и разуме узроке настанка поремећаја нервног, ендокриног и чулног система - објашњава и разуме физичке и хемијске параметре који утичу на хомеостазу - објашњава факторе који утичу на интензитет фотосинтезе - разуме процес ћелијског дисања - схвата и објашњава како транспирација функционише - разуме, објашњава и на примерима препознаје поделу живих бића узависности од начина одржавања температуре
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none"> - на конкретном примеру препознаје органеле и истиче разлике између ћелија - анализира употребу матичних ћелија у лечењу болести - на конкретним примерима препознаје, објашњава и анализира однос запремине и површине, као и принципе економичности живих бића - препознаје, описује и анализира на конкретном примеру улогу одређених ензима - објашњава биљне хормоне и хормоне бескичмењака; анализира значај хормона на конкретним примерима - на конкретном примеру анализира значај чулних, нервних и мишићних ћелија као и грађу и улогу чулног и нервног система - на конкретном примеру описује и анализира рефлексни лук и типове рефлекса - објашњава и на конкретном примеру уочава и анализира поремећаје нервног, ендокриног и чулног система - на конкретном примеру објашњава механизам негативне и позитивне повратне спреге - објашњава начин вршења фотосинтезе, разликујући светлу и тамну фазу и њихове производе - објашњава и на примерима препознаје процес аеробног и анаеробног дисања - схвата, објашњава и на примерима препознаје типове транспирације

	<ul style="list-style-type: none"> - схвата и објашњава механизме регулације телесне температуре код различитих група животиња
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none"> - анализира значај ћелијских органела и метаболизма ћелије - коментарише, анализира и изводи закључке о моралним дилемама везаним за истраживање матичних ћелија - објашњава и анализира значај принципа економичности живих бића и повезује га са адаптацијама - схвата и објашњава примену ензима у производњи хране и лекова - зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информичу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система) као и органа који реагују на промене у околини и карактеристике органа које враћају организам у равнотежу онда када је из ње избачен (стресно стање – улога ендокриног система) - анализира рефлексе, изводе закључке о њима и то објашњава на конкретном примеру - схвата важност и начине очувања здравља и примењује их у пракси - анализира значај негативне и позитивне повратне спреге - анализира на конкретном примеру процес фотосинтезе - анализира на конкретним примерима процес ћелијског дисања - анализира на конкретним примерима процес транспирације, адаптације биљака на транспирацију и факторе који утичу на овај процес - анализира на конкретним примерима ендотерме, ектотерме, пойкилотерме и хомеотерме

НАСТАВНА ТЕМА: Човек и здравље

ДОВОЉАН 2	<ul style="list-style-type: none"> - Именује и одређује положај органа човека, крв улоге - Зна шта је адолесценција, пубертет, контрацепција - Уме да идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и да избегава ризична понашања. - Препознаје најчешће болести, стања, деформитете, утицаја нездравих стилова живота - одговорно се односи према свом здрављу;
ДОБАР 3	<ul style="list-style-type: none"> - Описује улоге органа, крви, - Познаје биолошки смисао адолесценције, пубертета, контрацепција, полно преносиве болести, - уме да примени мере превенције за очување здравља, личне хигијене - Познаје утицај хормона на промене у пубертету - Познаје здраве стилове живота,
ВРЛО ДОБАР 4	<ul style="list-style-type: none"> - Уочава повезаност између грађе и функције нервног и ендокриног система, хормона пубертета - Уме да објасни физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност. - Уме да општа знања о променама у пубертету повеже са сопственим искуствима и да се одговорно понаша у вези с репродуктивним здрављем. - Процењује када може сам себи да помогне и када је потребно потражити лекарску помоћ. - Уочава здраве стилове живота, утицај медијских садржаја на понашање младих - Истражује користи ИКТ у истраживању обради података чита графиконе и табеларно приказује - Описује поремећаје који настају нездравим стиловима живота
ОДЛИЧАН 5	<ul style="list-style-type: none"> - Тумачи садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека. - Зна улогу нервног и ендокриног система на настанак промене у адолесценцији, пубертету, зна о полно преносивим болестима, заштиту од нежељене трудноће, зна састав крви и улоге крви - Зна животне стилове и утицај медија на понашање младих. изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; повезује промене настале у пубертету са деловањем хормона; - идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;

НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живота

ДОВОЉАН 2	- зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи и етапе Земљине историје - објашњава услове који су неопходни за живот
ДОБАР 3	-зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа -разуме и објашњава процесе који су претходили настанку живота на Земљи - дефинише појам „строматилити” - разуме и објашњава значај цијанобактерија
ВРЛО ДОБАР 4	-схвата и објашњава узроке изумирања врста -објашњава појаву геолошких доба, начин на који су се смењивала, њихове карактеристике и појаву живих бића карактеристичних за свако геолошко доба -објашњава и анализира улогу алги и биљака у настанку кисеоника - разуме и објасни шта је довело до „кисеоничне катастрофе” и које су последице тога
ОДЛИЧАН 5	-анализира на конкретним примерима време када се појавила дата врста иначе њеног опстанка - анализира на конкретним примерима настанак и значај озонског омотача и ендосимбиозу и разуме њихов значај - објашњава и анализира адаптације које су биљкама биле неопходне да би опстале на копну

НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција

ДОВОЉАН 2	-зна да постоје природне промене у понашању које настају као последица физиолошких промена (пубертет) -препознаје фазе метаморфозе и зна начин њеног одвијања 3-на фазе развоја биљке - зна теорију еволуције и значај еволуције; као и појмове- природна и вештачка селекција - препознаје карактеристичне представнике рода Ното и њихове одлике
ДОБАР 3	разликује и објашњава процес потпуне и непотпуне метаморфозе - објашњава значај пубертета и процесе који га прате, као и утицај хормона на њих - објашњава начин цветања биљака и услове који су неопходни за цветање - препознаје на конкретним примерима природну и вештачку селекцију - препознаје на конкретним примерима одређене представнике рода Ното
ВРЛО ДОБАР 4	анализира на конкретном примеру промене које се јављају у пубертету - објашњава начин формирања и сазревања плода, као и утицај биљних хормона на саме процесе - објашњава значај мутација и адаптација у еволуцији - разуме и објашњава основне разлике по којима се човек разликује од осталих припадника рода Ното
ОДЛИЧАН 5	-повезује промене које се догађају организму током животног циклуса са активно -препознаје и анализира на конкретним примерима спољашње и унутрашње утицаје који су неопходни за процес цветања, плодношења и сазревања плода - разуме како различити еволуциони механизми, међајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције - анализира процес еволуције човека током времена и промене које су се јављале

НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему

ДОВОЉАН 2	- дефинише основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). -Препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима. -Дефинише биодиверзитет. -Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мерезаштите животне средине
--------------	--

	<p>-препознаје животне услове који владају у карактеристичним екосистемима Србије најважније врсте које их насељавају; појмове ендемит, реликт, интродукција, -препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачаног ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха и земљишта</p> <p>-препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (национални паркови, природни резервати).</p> <p>-Препознаје процесе кружења материје и протицања енергије, ланце исхране</p> <p>-Препознаје обновљиве и неоновљиве природне ресурсе,</p>
ДОБАР 3	<p>- разуме значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера).</p> <p>-Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту.</p> <p>-Разуме значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја.</p> <p>-Зна основне односе међу члановима екосистема.</p> <p>-Зна типичне екосистеме у Србији.</p> <p>-разуме и правилно именује одлике популације, биоценозе, екосистема, биома и биосфере; зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника, азота).</p> <p>-препознаје различите биоми и зна њихов основни распоред на Земљи; уме да објасни појмове: макија, гарига, физичка суша, физиолошка суша; зна да наведена национална паркове Србије и зна шта су Црвене књиге.</p> <p>-разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад).</p> <p>-разуме проблем демографске експанзије; уме да наведе обновљиве и неоновљиве ресурсе.</p>
ВРЛО ДОБАР 4	<p>-Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.</p> <p>-Увиђа значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему.</p> <p>-Разликује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије).</p> <p>-Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину.</p> <p>-препознаје основне биоми и зна њихов основни распоред на Земљи; разуме и уме да објасни процес кружења материје и протицања енергије у екосистему.</p> <p>-препознаје животне услове који владају у појединим екосистемима Европе и света и карактеристичне врсте које их насељавају; разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, продних резервата, ботаничких башта, зоовертова)</p> <p>-разуме последице загађивања воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије</p> <p>-разуме концепт одрживог развоја и енергетску ефикасност</p>
ОДЛИЧАН 5	<p>- Уме да објасни преносе супстанци и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема.</p> <p>-Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени.</p> <p>-Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који га одређују.</p> <p>-Разуме значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.</p> <p>- разуме да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и уме да објасни односе исхране у екосистему (аутоτροφне, хетеротрофне, сапротрофне, ланце исхране и трофичке пирамиде); разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација.</p> <p>-предвиђа, на основу задатих услова, тип екосистема који у тим условима настаје.</p> <p>познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене); уопштава, изводи закључке, чита графикон.</p>

-разуме зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете

Наставници биологије:
Милица Станар и Наташа Граић

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРЕДМЕТ ГЕОГРАФИЈА

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Ученике оцењујемо најмање 2 пута у полугодишту (у петом разреду када је фонд часова 36-један часова недељно) и 4 пута у полугодишту (од 6. до 8. разреда, када је фонд часова 72- двачаса недељно.)

• **ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ**- обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области или теме, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Бројчано оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене (у 5.разреду 1) на контролним задацима дужим од 15 минута и две оцене на основу формативног оцењивања (у 5.разреду 1) и једну оцену усменом провером.

• **УСМЕНА ПРОВЕРА** постигнућа ученика- усмено одговарање на питања наставника (уз исказивање географских вештина-сналажење на географској карти, оријентација у простору, читање графикана и дијаграма и извођење одговарајућих закључака из њих).

• **ПИСМЕНА ПРОВЕРА** постигнућа ученика – (контролни задаци) обавља се у току оба полугодишта.

План (термини) одржавања контролних задатака је истакнут на сајту школе. Писмене провере дуже од 15 минута се најављују, оцене су јавне, ученик има увид у свој рад, а оцене се уписују у дневник у року од осам дана од дана провере. Реализују се везано за најављену наставну област.

На контролном задатку се комбинују задаци затвореног и отвореног типа. Писмена провера може да садржи и проверу картографске писмености-нему карту.

Писмена провера (контролни задатак) се вреднује кроз проценте–бодове на следећи начин:

Одличан(5): 86-100%;

Врлодобар(4): 70-85 %;

Добар(3): 50-69 %;

Довољан(2): 30-49 %

Недовољан(1): 0-29 %

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСКЕ ПИСМЕНОСТИ може бити остварена усменим путем показивањем одређених појмова на мапи ии писменим путем (неме карте).

Писменом провером утврђује се картографска писменост: правилно исписивање топонима, употреба картографских боја, прецизно позиционирање географских објеката, разликовање елемената географске карте и њихов значај

Елементи формативног оцењивања(по правилу у педагошкој евиденцији):

усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Провера у трајању до 15 минута обавља се без најаве. Оцена се не уписује у дневник, а користи се као инструмент сталног праћења и подстицаја редовног рада ученика, као и утврђивање савладаности дела реализованих садржаја. Може да се проверава познавање географских појмова из области физичке и друштвене географије; односно са се раде вежбе топонима (шта је шта и где је шта на посматраном простору).

-Презентације: према одабраним темама доделити задатак заинтересованим ученицима. Оцењивати: садржај, структуру и визуелни доживљај садржаја и начин презентовања.

Презентација може да садржи 10-15 слајдова. Слајдови не треба да буду оптерећени текстом. Потребно је да ученик одлично познаје тему о којој говори а да је излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) течно и има свој логички след. Презентација не би требало да поседује граматичке и правописне грешке. На крају треба да садржи изворе одакле је ученик преузео коришћени материјал.

Домаћи задаци: вежбе на крају лекција и наставних тема у уџбенику. Нису обавезне, а ко их редовно буде радио (пратити стално) на крају полугодишта (1. и 2.) може добити оцену 5.

Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену, повезивање и примену идеја, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

-Одабрани начин представљања наученог: понудити ученицима, бар једном у полугодишту да одаберу начин на који ће показати шта су научили, а да то није обухваћено претходно наведеним начинима утврђивања знања: цртежом, постером, стихом, есејом, загонетном причом, енигматским садржајем, драмским приказом (улога туристичког водича, етно-догађај...)

-Активност на часу се прати и вреднује континуирано током наставног процеса.

Прати се: залагање ученика, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање пре заокруживања формативне оцене у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове, школску (радну) свеску (садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове) и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Подаци као што су степен самосталности у раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. У закључну оцену за крај полугодишта/школске године могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, прикази занимљивих текстова из научно-популарне литературе, редован долазак на часове додатне и допунске наставе, припремне наставе...Оцена из активности позитивно утиче на мотивацију ученика, а може бити од значаја и за општи успех ученика у његову корист.

.Сваку оцену (област) ученици могу да поправе.

-Оцењивање се примењује и ако ученик оствари пласман на такмичењима рачунајући од општинског и то оценом 5 (одличан) и пласманом на републичко и међународна такмичења

.Ученик се оцењује бројчано на основу остварености исхода, самосталности и ангажовања ученика:

1) ученик који у потпуности усвојио основна, проширена и продубљена знања, умења и вештине, уочава битно, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује, критички расуђује, самостално проналази појмове на географској карти, добија оцену **одличан (5)**;

2) ученик који у потпуности усвојио основна знања, умења и вештине и више од половине проширених и продубљених знања, уочава битно, логички повезује чињенице и појмове, уз малу помоћ наставника долази до закључка, критички расуђује, самостално проналази појмове на географској карти; добија оцену **врло добар(4)**;

3) ученик који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине, и половину проширених знања, умења и вештина, а према програму предмета, да уз помоћ наставника схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује, уз помоћ наставника учача битно, уз помоћ наставника проналази битне појмове на географској карти, добија оцену **добар (3)**;

4) ученик који је усвојио основна знања, умења и вештине, према програму предмета, ученик испољава потешкоће у анализи чињеница, података, њиховом уопштавању и закључивању, има тешкоћа у усменом и писменом изражавању, не сналази се у новим ситуацијама, уз велику помоћ наставника проналази основне појмове на карти, добија оцену **довољан (2)**;

5) ученик који ни уз помоћ наставника није савладао основно знање, умење и вештине, добија оцену **недовољан (1)**.

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА за успех из предмета Географија не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања

ГЕОГРАФИЈА 5. РАЗРЕД

ТЕМА		ОЦЕНА: 2	ОЦЕНА: 3	ОЦЕНА: 4	ОЦЕНА: 5
ЧОВЕК И ГЕОГРА ФИЈА	-	-зна од којих речи потиче реч географија -зна ко је први и првену реч географија -зна да дефинише предмет проучавања географије -зна како се дели географија као наука	-објашњава елементе географског омотача (литосфера, хидросфера, атмосфера, биосфера) - објашњава природне и друштвене процесе и објекте -познаје како се дели географија и објашњава основне одлике физичке, друштвене и регионалне географије	-наводи примере повезаности географије и других наука	-да одговори на питање зашто учимо географију -да одговори на питање о загађењу животне средине и заштити од загађења

<p>ВАСИОНА</p>		<p>зна да дефинише васиону - разликује ппјмпве Ваципна, галаксија, Млешни пут, Суншев систем, Земља -навпди планете Суншевпг система - разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике(звезде, планете, сателити, астероиди, метеориди, комете) - разликује метеоре, метеориде,</p>	<p>-разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике(звезде, планете, сателити, астероиди, метеориди, комете) - разликује метеоре, метеориде, метеорит</p>	<p>објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему -наводи примере комета, најважнијих датума за истраживање Вационе (лансирање првог сателита, први човек у свемиру, први човек на Месецу...)</p>	<p>одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене - наводи примере коришћеља вештачких сателита -показује интересовање, поставља питања, наводи своје примере везане за Вацион</p>
----------------	--	---	---	--	---

ПЛАНЕ ТА ЗЕМЉА	ОБЛИК И КРЕТАЊА ЗЕМЉЕ	-наводи каквог је облика Земља - дефинише шта је глобус -зна да наведе називе континената и океана -наводи и разликује земљина кретања	помоћу глобуса описује облик Земље и наводи доказе о њеном облику – помоћу карте описује распоред копна и воде на Земљи и наводи називе континената и океана -објашњава земљина кретања и њихове последице -разуме појам преступне године на основу трајања револуције	-објашњава деловање Земљине теже на географски омотач -повезује смер ротације са сменом дана и ноћи -повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева -помоћу глобуса разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице	Повеже нагнуто земљине осе са равличитомо светљеношћу површине Земље -показује веће интересовање, поставља питања у вези часовних зона -самостално повезује обданицу и број часовних зона
ПЛАНЕ ТА ЗЕМЉА	УНУТРАШЊА ГРАЂА И РЕЉЕФ ЗЕМЉЕ	-зна утрашњу грађу Земље -зна унутрашње и спољашње силе -разликује типове стена и разликује епицентар и хипоцентар -дефинише елементе вулкана и њихову поделу -дефинише појмове рељефа(планина, низија, брдо, виспран, расед, бора) -дефинише процесе ерозије и акумулације -разликује основне типове рељефа настали радом спољашњих сила(речна долина, делта,	-описује процес вулканске ерупције и њене последице -разликује хипоцентар и епицентар и наведе тресне зоне у свету и у Србији -помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена -објашњава и разуме како долази до формирања планина(хоризонтални и вертикални тектонски покрети) -објашњава начин деловања спољашњих сила(деловање река,ледника,морских таласа.	помоћу карте и цртежа описује начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); -наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; -показујући на карти објашњава „ватрени појас Пацифика“ кроз примере -помоћу карте и цртежа описује и	-објашњава мењање облика и величине континентата кроз историју -описује настанак стена и наводи примере за њихово коришћење -описује процес кружења стена у природи на основу деловања унутрашњих и спољашњих сила -показује веће интересовање, поставља питања, наводи своје примере ерозивних и акумулативних процеса - анализира узроке и последице негативног деловања људи на рељеф

		ада, дина, пећина,..		наводи примере за деловање спољашњих сила	
ПЛАНЕ ТА ЗЕМЉА	ВАЗДУШНИ ОМОТАЧ ЗЕМЉ	дефинише атмосферу -зна састав и слојеве атмосфере - дефинише време и климу -наводи климатске елементе и факторе зна да наведе основне климатске типове	-објашњава и разуме значај тропосфере и озоносфере - наводи, објашњава климатске елементе и инструменте за њихово праћење - објашњава утицај климатских фактора на промену климатских елемената -наводи и разуме одлике климатских типова	-анализира клима- дијаграм - наводи примере екстремних временских прилика у свету -разуме значај атмосфере за живот људи и њихове делатности - разуме важност и могућност личног учешћа у заштити, обнови и атмосфере	-анализира узроке и последице негативног деловања људи на атмосферу(глобално загревање, озонске рупе, киселе кише, климатске промене) - логички закључује и може да опише међусобну повезаност и зависност биљног и животињског света, рељефа, климе, земљишта и човека - показује веће интересовање, поставља питања.
ПЛАНЕ ТА ЗЕМЉА	ВОДЕ НА ЗЕМЉИ	- зна однос копнен их и водених површин на Земљи – зна дајесветско море једин ствена водена површина к оју чине океани, мора, заливи и мореузи -може да препозна и именује океане и већа мора на Земљи	- може да опише облике разуђености обала и да препозна на географској карти најразуђеније обале континента и регија -. Уме да наведе и опише својства морске воде и њена кретања – разликује речну мрежу, речни систем и речни слив -. Уме на географској карти да покаже океане, већа мора, заливе, мореузе, реке, речне системе, сливове, развоја и језера света.	разумезначај мораживот људи и њиховеделатн ости -разуме важност и могућност личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању вода и животне средине – може да објасни поделу језера пр ема начину постанка њихових басена и значај језера – уме да кпристи различите изворе информација (Интернет	Самостално објашњава значај мора за живот људ и њихове делатности -Предлаже акције и разуме важност и могућност личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању вода и животне средине - Самостално објашња ваподелу језера према на чину постанка њихових басена и знача јјезера - Презентује информације и користи различите изворе информација (учбеник, научнипопуларнулите ратуру, енциклопедије, Интернет.

ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	БИЉНИ И ЖИВОТИЊ СКИ СВЕТ НА ЗЕМЉИ	-именује биосферу и препознаје њене длике – зна да наведе основне природне зоне – може да објасни појам биосфере	- разликује и објашњава географске чињенице и процесе у биосфери – зна који фактори условљавају распрострањеност биљног и животињског света на Земљи – објашњава природне зоне на Земљи – зна вертикалне вегетацијске спратове	објашњава физичке законитости у биосфери разуме утицај природних фак тора на развој биљног и животињског света и њихов хоризонтални и вертикални распоред; зна природне зоне на Земљи – може да покаже на географској к рти света зонални распоред б иљака и животиња на Земљи – може да опише међусобну повезаност и зависност биљног и животињског света.	Анализира узроке и објашњава физичке законитости у биосфери - Самостално тумачи утицај природних фактора на развој биљног и животињског света и на њихов хоризонтални и вертикални распоред – разуме узроке и објашњава природне зоне на Земљи - логички закључује и може да опише међусобну повезаност и зависност биљног и животињског света, рељефа, климе, земљишта и човека - Анализира узроке и последичке негативне дејства људи на биљни и животињски свет на Земљи.
------------------	--	---	---	--	---

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ГЕОГРАФИЈА ЗА 6. РАЗРЕД

ТЕМА	ОЦЕНА: 2	ОЦЕНА: 3	ОЦЕНА: 4	ОЦЕНА: 5
------	----------	----------	----------	----------

<p>Друштво и географија</p>	<p>-наведе појам и поделу друштвене географије</p>	<p>-именује гране друштвене географије и наводи њихов предмет проучавања</p>	<p>објашњава шта проучавају: географија становништва, географија насеља, економска географија, политичка географија</p>	<p>доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора – успоставља везу између физичко–географских и друштвено–географских објеката, појава и процеса – повезује знање и решава задати проблемски задатак – користи основне географске појмове повезане с друштвеном географијом</p>
<p>2.Географска карта</p>	<p>наведе шта чини географску мрежу – разликује паралеле и меридијане – наводи методе представљања рељефа на карти</p>	<p>- анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте - дефинише појам географске карте - наводи елементе географске карте - упореди појам упоредника и подневка - опише и објасни изглед географске карте распознаје и прави разлику између методе боја, изохипси, шрафирања, сенчења - познаје начине оријентације у</p>	<p>изведе закључак о значају постојања географске мреже на карти - дефинише и објасни географску ширину и дужину – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте - дефинише математичке елементе, географске елементе и допунске елементе - објасни појам географске ширине и</p>	<p>одреди положај неког места у односу на екватор/Гринич – доведе у везу географску мрежу и часовне зоне – одређује математичкогеографски положај на Земљи примени стечено знање у одређивању координата дате тачке – образложи начин примене пропорције у добијању растојања у природи помоћу размере -објасни појам картографска мрежа – одреди растојање у природи помоћу размере карте -прати инструкције и на основу</p>

		простору у природи – дефинише појам надморске и релативне висине	дужине -објасни улогу размера и размерника у мерењима на карти -препозна на карти контурне, линијске и ванразмерне картографске знакове и објасни када се користе - разликује врсте облика у рељефу помоћу методе боја - оријентише се у простору користећи компас,	њих одређује стварна растојања између тачака на Земљи – упоређује исти географски објекат на картама различите размере – образлаже различито приказивање истог географског објекта на картама различите размере – демонстрира начин оријентације географске карте – оријентише се у простору користећи компас, географску карту.
--	--	--	---	--

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ГЕОГРАФИЈА ЗА 7. РАЗРЕД

ТЕМА	2	3	4	5
1.ЕВРО ПА	- уме да на географској карти света одреди математичко-географски положај Европе, њене географске координате и простирање - именује најкрупније рељефне целине и их препознаје их	-Ученик уме да наброји чланице бивше СФРЈ, одреди географски положај свих држава чланица и њихових главних градова и уме да наведе природне одлике свих држава. - Ученик уме да прикаже границе Јужне Европе на карти, објасни значај регије, именује државе које припадају Јужној Европи и прикаже групе народа које је насељавају; ☐ Ученик уме да прикаже границе Средње Европе на карти, објасни значај регије,	Ученик уме да одреди географски положај Италије, наведе главни град, веће реке и планине, типове климе; ☐ Ученик уме да одреди географски положај Шпаније, наведе главни град, веће реке и планине, типове климе; ☐ Ученик уме да одреди географски положај Грчке, наведе главни град, веће реке и планине, типове климе; ☐ Ученик уме да одреди географски положај Немачке, наведе главни град, веће реке и планине,	Ученик уме да објасни појам интеграција; Ученик уме да именује чланице Европске уније и наведе циљеве Уније. -Самостално тумачи повезаност и Међусобно условљавање свих природних и друштвених елемената на територији Европе - Самостално тумачи значај Европске уније у унапређењу економије и добробити грађана

		<p>именује државе које припадају Средњој Европи и прикаже групе народа које је насељавају; ☐ Ученик уме да прикаже границе Северне и Источне Европе на карти, објасни значај регија, именује државе које им припадају и прикаже групе народа које их насељавају;</p>	<p>типове климе; ☐ Ученик уме да одреди географски положај УК Велике Британије и Северне Ирске, Краљевине Норвешке и Руске Федерације, наведе главне градове, веће реке и планине, као и типове климе;</p>	
2. Азија	<p>Ученик уме да одреди географски положај Азије и границе пружања континента; Ученик уме да наведе природне карактеристике Азије – заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње, климатске типове, реке, језера;</p>	<p>– Ученик уме израчуна густину насељености, анализира карту густине насељености Азије именује породице народа и њихов размештај на територији континента; - схвата да се подаци о становништву, његовим одликама и структури добијају на основу пописа становништва - уме да израчуна просечну густину насељености на основу података о површини територије и броја њених становника - зна шта се подразумева под структуром становништва и може да наведе све структуре становништва</p>	<p>Ученик уме да одреди географски положај Југозападне и Јужне Азије, објасни њихов привредни и саобраћајни значај, именује државе које припадају овим регијама и прикаже групе народна које их насељавају. ☐ Ученик уме да одреди географски положај Југоисточне, Источне и Централне Азије, објасни њихов привредни и саобраћајни значај, именује државе које припадају овим регијама и прикаже групе народна које их насељавају</p>	<p>Самостално тумачи повезаност и Међусобно условљавање свих природних и друштвених елемената на територији Азије (рељеф, клима, воде, тло, биљни и животињски свет, становништво, насеља, људске делатности) - Уочава начин како се издвајају географске регије и уме самостално да објасни њихове основне одлике.</p>

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА -ГЕОГРАФИЈА ЗА 8. РАЗРЕД

ТЕМА	2	3	4	5
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ГАРНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	-уме да на географској карти света одреди математичко-географски положај Србије, њене географске координате и простирање -зна да се Србија налази у умереном топлотном појасу - уме да на географској карти Европе и Балканског полуострва одреди физичкогеографски положај Србије -зна да је Србија јужне европска, балканска, панонска, пдунавска, средоевропска земља -зна државе с којима се Србија граничи	-уме да на географској карти света, Европе и Балканског полуострва одреди положај Србије -уочава на географској карти света, Европе и Балканског полуострва територијалну повезаност Србије и других регија и држава -зна да се Србија налази на подручју јужне, средње и источне Европе, а у близини југозападне Азије и северне Африке	-разуме зашто је Србија вековима била на удару различитих освајача -уме да на географској карти Србије одреди природне и вештачке границе -упоређује величину територије, број становника и просечну густину насељености Србије и других држава на Балканском полуострву и у Европи -разуме повезаност и повезаност географског положаја Србије у Европи и околним утицај на историски, културни, друштвени економски и политички развој Србије	-самостално објашњава зашто је Србија вековима била на удару различитих освајача - примењује знања и уме да на географској карти Србије одреди природне и вештачке границе -Анализира и примењује повезаност и повезаност географског положаја Србије у Европи и околним утицај на историски, културни, друштвени економски и политички развој Србије

<p>ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ</p>	<p>-именује најкрупније рељефне целине у Србији (панонска и планинска рељефна целина) и препознаје их на географској карти Србије -именује планине, низије, котлине, веће реке бање, језера) и препознаје их на географској карти Србије -наводи типове климе и земљишта</p>	<p>-одређује географски положај панонске рељефне целине на географској карти Србије и описује одлике њеног рељефа (острвске планине, алувијалне равни, пешчаре и лесне заравни) - одређује географски положај планинске рељефне целине на географској карти Србије и описује Родопску масу, западну и источну зону веначних планина и зна имена планина и котлина - наводи и описује географске регије у Србији -именује спољашње и унутрашње факторе климе и описује основне одлике типова климе у Србији -именује морске сливове у нашој држави , веће реке и описује њихове одлике, значај и загађеност - описује постанак језера у Србији и зна њихову поделу, размештај и значај -писује одлике типова земљишта у Србији.</p>	<p>објашњава повезаност и међуусловљеност свих природних и друштвених елемената на територији наше државе (рељеф, клима, воде, тло, биљни и животоњски свет, становништво, насеља, људске делатности) -уме да издвиге географске регије на територији Србије и објасни оне главне одлике</p>	<p>Самостално тумачи повезаност и Међусобно условљавање свих природних и друштвених елемената на територији наше државе (рељеф, клима, воде, тло, биљни и животоњски свет, становништво, насеља, људске делатности) - Упшава наших како се издвајају географске регије на територији Србије и уме самостално да објасни оне главне одлике.</p>
---------------------------------------	---	--	--	--

<p>СТЕНОВНИШ ТВО И НАСЕЉА</p>	<p>препознаје народе и еничке заједнице у Републици Србији -именује главниград и веће градове на територији Србије и зне да их покаже на географској карти - разликује врсте и типове насеља у Србији</p>	<p>-схвата дасе подаци остановништву, његовим одликама и структури добиајаунаоснову пописа становништва -уме да израчуна просечну густину насељености на основу података о површини територије Србије и броја њених становника -зна шта се пдразумева ппд структурпм станпвништства и мпже да наведе све структуре станпвништства Србије</p>	<p>-зна да објасни појмове наталитет, морталитет и природни прираштај - анализира податке природног кретања становништва дате у табелама и изводи закључке -разуме узроке и последице миграционих кретања становништва Србије - идентификује историјске периоде масовних миграција становништва Србије, наводи њихове правце и узроке. - објашњава када и зашто су биле масовне миграције из села у градове и какве су њихове последице -уме да анализира табеле и полно- старосне пирамиде и изводизакључке - . уме да повезује географска знања са знањима из другихпредмета - ппзнаје и уважава разлишитпсти нарпда и култура</p>	<p>-Корист различите изворе података,анализира и презентује податке о природном кретању становништва дате у табелама и изводи закључке - самостално тумачи узроке и последице миграционих кретања становништва Србије - анализира историјске периоде масовних миграција становништва Србије, наводи њихове правце и узроке и објашњава последице тих миграција - самостално објашњава када и зашто су биле масовне миграције из села у градове и какве су њихове последице -Уочава законитости полностаросне пирамиде и изводизакључке -. уме да повезује географска знања са знањима из другихпредмета - Схвата важпст и уважава разлишитпсти нарпда и култура.</p>
---------------------------------------	---	--	--	--

Наставници:

Љиљана Ерић и Мирослав Зубер

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ ИСТОРИЈА

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем, односно оцена је описна и бројчана. Она је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Формативно оцењивање подразумева: редовно праћење и процену напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа, односно ангажовања ученика на сваком часу, мотивисаности, редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака, израду задатака на самом часу. Води се у педагошкој свесци наставника и у дневнику, а из овога проистиче и оцена за рад на часу. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика и ангажовања у оквиру предмета као и препоруке за даље напредовање.

Критеријум је следећи:

- Одличан успех - ученик редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан за рад, показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.
- Врло добар успех - ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је на часу.
- Добар успех - ученик прати наставу, скоро увек доноси прибор и домаћи, активан је на часу али не у континуитету;
- Довољан успех - ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, али записује оно што се од њега очекује.
- Недовољан успех - ученик не записује, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу.

На почетку школске године врши се **иницијално процењивање**. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. У сумативно оцењивање спадају: писмени и контролни задаци, активност на часу, усмено одговарање.

-Писмене провере постигнућа ученика у трајању дуже од 15 минута се најављују и планирају и оцена се уписује у дневник.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености операционализованих исхода. Та оцена се не уписују у дневник, евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине и узима се у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика.

За писмене провере постигнућа бројчана оцена изводи се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање:

100-85% - одличан (5)

84-70% - врло добар (4)

69-50% - добар (3)

49-30% - довољан (2)

30-0 - недовољан (1)

-Усмена провера постигнућа ученика се обавља путем непосредног одговарања на часу, уз поштовање критеријума за оцењивање. Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току године на извињење и то пре почетка часа,уколико процене да нису спремни за одговарање. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу направљати своје усмене одговоре.

-У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, петнаестоминутне провере, израда цртежа, плаката и презентација и учешће у пројектима. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи усвоју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

Ученик се оцењује бројчано на основу остварености исхода, самосталности и ангажовања:

Одличан (5)

-У потпуности има усвојена основна и проширена знања, као и вештине да се знање примењује у новим околностима;

- Уочава узроке и последице, образлаже исте на конкретним примерима, уочава битно, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује,

- поседује богат речник и лако се изражава, испољава активност на часу, показује интересовање и иницијативу, да има способност за аргументовани дијалог.

- сагледава целовито историјске токове, повезује градиво, способан да искаже закључак на основу анализе градива

-показује изузетну самосталност уз изузетно и висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4)

- Ученик је у целини усвојио основна знања и део проширених знања, има способност да самостално образлаже и критички расуђује садржај

- Солидно разуме и лако репродукује чињенице

- Лако се писмено и усмено изражава, испољава активност на часу

- Самостално и уз помоћ наставника примењује знања у новим околностима

Добар (3)

- Има усвојена основна знања, ученик разуме појмове и чињенице

- Самостално објашњава значај историјског догађаја, уме да репродукује научено, може имати тешкоћа у течној изражавању

- Уочава битно, уз помоћ наставника изводи закључке

- Уз подршку наставника може да се опроба у различитим форматима рада

- показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2)

-Усвојена су елементарна познавања појмова и чињеница иа нивоу репродукције, уз минималну примену,

- Има склоност ка пасивном памћењу и механичком репродуковању, а закључке изводи искључиво уз помоћ наставника

- Показује тешкоће, несигурност и нејасноће у изражавању и излагању градива

- несналажење у самосталном раду и повремена активност на часу.

Недовољан (1)

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања

- не показује способност репродукције и примене;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује;

- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање. •

Закључна оцена се изводи на основу аритметичке средине свих уписаних оцена у току школске године и не може бити већа од највеће појединачно дате оцене.

.Историја 5. Разред

Оцена 5

Ради све задатке који му се постављају

Активно учествује у раду на часу

Има историјско предзнање

1. Увод у Стари век

- Зна да хронолошки поређа све историјске периоде .

- Зна прецизно да наведе временску границу историјских периода

- Зна да направи разлику између историјских извора и да препозна њихову аутентичност.

2. Праисторија

- Зна специфичне детаље везане за праисторију.

- Разуме напредак људске врсте

- Зна да на карти покаже најважнија праисторијска налазишта у Србији.

- Зна специфичне детаље везане за праисторијске локалитете

3. Стари исток

- Разуме околности под којима настају прве државе у Азији и Африци

- Зна специфичн детаље из историје тих држава

- Разуме узајамну повезаност тих цивилизација

- има историјског знања које је ван оквирног наставног плана

4. Стара Грчка

- Разуме специфичности развоја грчке цивилизације

- Разуме значај Грчке цивилизације и њен утицај на развој европске цивилизације

- Зна специфичне детаље грчке историје, напр. Грчке митове, религију и културу (ван наставног плана)

- Зна и разуме разлоге који су довели до Грчко-персијских ратова

- Зна и разуме разлоге који су довели до Пелопонеског рата

- Зна и разуме значај настанка демократије, као и њен значај данас

5. Стари Рим

- разуме специфичности развоја римске цивилизације

- Зна специфичне детаље из историје Старог Рима

- Разуме значај римске цивилизације,као и њен развој и утица на настанак европске цивилизације
- Има шире знање о ратовима и ширењу римске државе
- Зна специфичне детаље римске митологије,религије и културе

Оцена 4

Ради све задатке који му се постављају
Активно учествује у раду на часу

1.Увод у Стари век

- Зна да хронолшки поређа све историјске периоде .
- Зна да наведе уз помоћ наставника временску границу историјских периода
- Разликује врсте историјских извора.

2.Праисторија

- Зна детаље везане за праисторију.
- Разуме напредак људске врсте
- Зна да на карти покаже најважнија праисторијска налазишта у Србији.

3.Стари исток

- Разуме околности под којима настају прве државе у Азији и Африци
- Зна детаље из историје тих држава
- Разуме узајамну повезаност тих цивилизација

4.Стара Грчка

- Разуме развоја грчке цивилизације
- Разуме значај Грчке цивилизације и њен утицај на развој европске цивилизације
- Зна детаље грчке историје, напр. Грчке митове,релиију и културу
- Зна и разуме разлоге који су довели до грчко-персијских ратова
- Зна и разуме разлоге који су довели до Пелопонеског рата
- Зна и разуме значај настанка демократије,као и њен значај данас

5.Стари Рим

- Зна детаље из историје Старог Рима
- Разуме значај римске цивилизације,као и њен развој и утица на настанак европске цивилизације
- Има шире знање о ратовима и ширењу римске државе

Оцена 3

- Труди се да уради димаће доамће задатке
- Труди се да буде активан на часовима
- Решава задатке а л уз помоћ наставника или другова

1.Увод у Стари век

- Има најважнија знања о историји
- Зна поделу прошлости и поделу праисторије и историје

2.Праисторија

- Добро познаје поделу праисторију
- добро познаје основне карактериске праисторије
- зна да наведе праисторијска налазишта ма простору Србије

3.Стари исток

- Влада историјс. појмовима везаним за Стари исток
- зна како настају њисторије државе на истоку
- зна да опише друштвено урђење
- зна неке детаље везане за источњачку културу религију и уметност
- Зна на карти да покаже Стари исток

4.Стара Грчка

- Влада истор. појмовима везаним за Стару грчку
- Зна неке специфичне детаље из старогрчке историје
- Зна да наведе неке појмове из културе,религије и уметности Старе Грчке
- Зна да покаже на карти Стару Грчку

5.Стари Рим

- влада појмовима везаним за настанак и развој римске државе
- Зна неке специфичне детаље везане из римске историје
- Зна да наведе неке појмове из религије,културе и иметности Старог Рима
- Зна како се ширила римска држава

Оцена 2

- Присутан на часовима
- Прати на часу
- повремено ради домаће задатке са најлакшим нивоом знања
- Труди се да разуме основне појмове

1.Увод у Стари век

- Има основна знања оподели прошлости
- Зна основне појмове напр деценија, век,миленијум
- Зна поделу прошлости али не хронолошки

2. Праисторија

- Зна основне чињенице везане за праисторију(опис н ачина живота ,материјале који су се употрбљавали и сл)

3. Стари исток

- Зна да наведе неке најважније државе
- Зна ко су робовласници ако робови
- Зна неке појмове напр. Мумиоја,пирамида и сл.

4.Стара Грчка

- Зна неке основне појмове везане за стару Грчку(напр демократија)
- Зна неке митове
- Зна да препозна нека божанства

5. Стари Рим

- Зна да се налази у Италији
- Зна неке основне појмове везане за стари Рим
- Зна неке митове(напр о Ромулу и Рему,Мит о гускама и сл)
- Препознаје нека римска божанства

Историја 6.разред

Оцена 2:

Ученик прати наставу и повремено учествује у раду на часу

Ученик се труди да уради домаће задатке

Ученик решава најједноставније задатке и има основна знања

1. Увод у средњи век

-Ученик зна од када до када траје средњи век

-Ученик има основна знања о средњем веку

-Ученик има основна знања о изворима за средњи век

2. Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку

-Ученик зна шта је Велика сеоба народа

-ученик зна да наведе најважније државе раног средњег века(Византија,Франачка држава)

-Ученик може да наведе најважније религије (посебан акценат на то да смо ми православан народ)

-Ученик зна да смо ми Срби словнског порекла

-Ученик зна да наведе најстарије српске земље Рашку и Дукљу

-Ученик зна ко су Ћирило и Методије

3. Европа, Средоземље и српске државе у позном средњем веку

-Зна да опише изглед средњевековног града

-зна да опише како се живело у средњем веку

-Зна ко је оснивач династије Немањиућа

-зна да наведе неке владаре из династије Немањића

-зна неке српске средњевековне манастире

-Препознаје неке основне историјске појмове и личности из српске историје средњег века напр.Мирослављево јевађеље, Душанов законик,Марко Краљевић,кнез Лазар и сл.

4. Европа, Средоземље и српске државе у раном новом веку

-зна од када до када траје Нови век

-Зна ко је Кристофер Колумбо

-има основна знања о раном Новом веку

-Има основна знања о сеобама Срба

Оцена 3:

Ученик се труди да уради већину задатака

-Ученик прати наставу и труди се да учествује у раду

-Има средњи ниво знања из предходних области

1. Увод у средњи век

-Ученик има знања о временској граници средњег века и зна неке догађаје који представљају ту границу

-Ученик је у стању да наведе неке историјске појмове везане за средњи век

-Ученик има знања о истријским изворима за средњи век

2. Европа, свет и српске земље у раном средњем веку

-Ученик зна шта је „велика сеоба народа“и како је она изгледала

-Зна најважније државе средњег века,као и њихов развој и неке њихове карактеристике

-Зна најважније светске религије и нека њихова обележја

-Има знања о пореклу Срба,сеобама и насељавању на Балканско полуострво

-Има знања о најстаријим српским земљама,гд се налазе и о династијама које су њима владале..

-Зна неке историјске податке о Ћирилу и Методију и њиховим писмима

3.Европа,Средоземље и српске земље у позном средњем веку

-Има знања о средњовековним државама,градовима и животу у њима

-има знања о династији Немањића,најважнијим догађајима,владарима,задужбинама

-Има шира знања о најважнијим средњовековним појмовима и личностима националне историје и труди се да разум и објасни исте

4,Европа,Средоземље и српске земље у раном новом веку

-Има знања о раном новом веку и временској граници

-Труди се да рзуме карактеристике овог периода

-има знања о националној историји овог периода и труди се да разуме догађаје и личности из овог периода

- има знања и труди се да рзуме догођаје и личности из опште историје овог периода

-Има знања о историјским изворима за овај период

Оцена 4

Ученик је врло активан на часовима обраде и утврђивања

-Редовно ради задатке самостално-

1. Увод у средњи век

-Ученик зна да наведе временске оквири средњег века, као и да објасни значај догађаја који су узети као наведени оквир

-Уме да објасни друштвено уређење средњег века,као и друштвени развој тог доба

-Зна неке детаље везане за период средњег века

-Зна историјские извора везаних за средњи век

2.Европа,свет и српске земље у раном средњем веку

-Ученик има знања о великој сеоби народа,њеном значају и последицама

-Ученик има знања о најважнијим европским и светским државама тог времена,њиховим међусобним односима и везама

-Познаје историјске појединсти о свим признатим светским религијама

-Познаје историјске појединости о пореклу Срба и насељавау на Балкан

-Познаје историју најстаријих српских држава,као и династија које су њима владале

-Има доста знања о животу и делу Ћирила и Методија

3.Европа,свет и српске земље у позном средњем веку

-Зна да опише средњевековне градове,живот и културу у њима,Као и да упореди са данашњим граовима

-Има знања о династији Немањића,повезује у разуме односе са суседним државама и династијама

-Зна већину детаље из средњевековне културе српског народа и везама са осталим европским културама

4.Европа,свет и српске земље у раном новом веку

-Зна да одреди и објасни веменску границу новог века

-Има знања о карактристикама раног новог века

-Има о знања о историјским догађајима националне историје као и личностима овог

периода

-Има знања о и сторијским изворима за овај период

Оцена 5

-Ученик је врло активан на часовима обраде и утврђивања

-Редовно ради задатке самостално

-Самостално се бави истраживањем ван наставног плана и програма

1. Увод у средњи век

-Ученик зна прецизно да наведе временске оквире средњег века, као и да објасни значај догађаја који су узети као наведени оквир

-Уме да објасни друштвено уређење средњег века, као и друштвени развој тог доба

-Зна све специфичне детаље везане за период средњег века

-Може да процени значај и поузданост историјских извора везаних за стари век

2. Европа, свет и српске земље у раном средњем веку

-Ученик зна све о великој сеоби народа, њеном значају и последицама

-Ученик зна специфичне детаље о најважнијим европским и светским државама тог времена, њиховим међусобним односима и везама

-Добро познаје историјске појединости о свим признатим светским религијама

-Добро познаје историјске појединости о пореклу Срба и насељавању на Балкан

-Добро познаје историју најстаријих српских држава, као и династија које су њима владале

-Зна специфичне детаље о животу и делу Тирила и Методија

3. Европа, свет и српске земље у позном средњем веку

-Зна прецизно да опише средњевековне градове, живот и културу у њима, као и да упореди са данашњим градовима

-Зна специфичне детаље о династији Немањића, повезује у разуме односе са суседним државама и династијама

-Зна специфичне детаље из средњевековне културе српског народа и везама са осталим европским културама

4. Европа, свет и српске земље у раном новом веку

-Зна прецизно да одреди и објасни временску границу новог века

-Има опширна знања о карактеристикама раног новог века

-Има опширна знања о историјским догађајима националне историје као и личностима овог периода

-Има опширно знања о и сторијским изворима за овај период

ИСТОРИЈА 7.: ПАЗРЕД

I Основи проучавања прошлости

2-зна које су врсте ист. извора за Нови век.

-зна где се чувају ист. извори.

3-познаје личности и догађаје поменуте у историјским изворима.

4-зна прецизну поделу Новог века и специфичности везане за националну и општу историју.

5-познаје садржину текстова ист. извора.

II Европа, Свет и Срби до 1850.

2-зна да наведе основне догађаје из опште и националне историје

-сналази се на историјској карти

3-зна да наведе тачне датуме Српских устанака

-зна да наведе најважније битке у устанцима

-може да објасни значење појмова Попечитељ, Уставобранитељи, Совјет итд.

4 -може прецизно на карти да одреди места свих битака по годинама.

-зна специфичне детаље из националне и опште историје.

5 -уочава повезаност националне и опште историје.

-уочава повезаност националне и опште историје, односно утицаје на наш историјски развој у овом периоду.

III Европа, Свет и Срби 1850-1878.

2 -зна основне појмове из националне и опште историје

-може на историјској карти да пронађе најважније државе и положај Србије у то доба.

3 -зна да наведе године владавине српских кнежева у том периоду.

-зна године стварања великих сила

- може да одреди ко су битне личности националне и опште историје.

4-може на карти да пронађе већину историјских локација значајних за општу и националну историју.

-зна специфичне детаље

5 -уочава повезаност националне и опште историје.

-зна да одреди прецизно датуме и појединости везане за историјске личности.

IV Европа, Свет и Срби почетком 20. века

2-зна да наведе најважније догађаје из овог периода оквирно.

-сналази се на историјској карти

3 -зна године важних догађаја националне и опште историје.

-зна податке о важним личностима из овог периода.

4 -може на карти да пронађе све значајније историјске локације.

-зна специфичне детаље из националне и опште историје.

5 -уочава повезаност националне и опште историје.

-зна да одреди прецизно датуме одређених догађаја и појава везаних за личности са почетка 20. века.

V Свет 1878-1914.

2-зна основне појмове и догађаје

-сналази се на историјској карти.

3-зна да наведе имена владара из овог периода.

-зна да наведе места важних догађаја опште историје.

4-познаје о којем историјском извору је реч

-зна специфичне детаље опште историје.

5 -зна прецизно да одреди датуме важних догађаја и личности из опште историје.

-повезује појаве из националне и опште историје.

-може да тумачи историјске изворе и њихове противуречности.

VI Српски народ 1878-1914.

2-зна основне појмове и догађаје

-сналази се на историјској карти

3-зна да наведе имена владара из овог периода

-зна да наведе места и имена важних догађаја националне историје

4-познаје о којем историјском извору је реч.

-зна специфичне детаље националне историје

5-зна прецизно да одреди датуме важних догађаја националне историје

-повезује појаве из националне и опште историје.

VII Први светски рат

2-зна да нађе на карти положаје фронтова оквирно

-зна основне временске одреднице,почетак и крај рата и сукобљене стране.

3-може да наброји важније битке

-зна ко су биле важније личности у рату

4-зна да одреди прецизно временске одреднице битака,капитулација и др.

-може на карти да пронађе већину историјских места везаних за Први светски рат.

5-зна специфичне детаље за догађаје и личности.

-познаје историјске изворе за Први светски рат.

-зна да наведе појединости о повезаности српске и опште историје Рата.

VIII Србија у Првом светском рату

2-зна да нађе на карти положаје Балканског односно Солунског фронта.

-зна основне временске одреднице,почетак и крај рата и противнике Србије.

3-може да наброји важније битке

-зна ко су биле најважније личности Српске војске у Рату.

4-зна да одреди прецизно временске одреднице битака, капитулација итд.

-може на карти да пронађе већину историјских места везаних за Србију у Првом светском рату.

5-зна специфичне детаље везане за догађаје и личности.

-познаје историјске изворе за Први светски рат.

-уочава повезаност ратних дејстава у Европи и Србији.

ИСТОРИЈА ОСМИ РАЗРЕД

НАСТАВНА ТЕМА: Свет између два светска рата

2-репродукује -познаје основне временске одреднице трајања овог периода.

-може да пронађе на ист.карти важније државе тог периода.

3-разуме и може да објасни појмове фашизам ,нацизам, комунизам, економска криза...

-зна да наброји важније личности и основне податке о њима.

4-уме да примени,упореди и повеже знање у одређеним ситуацијама и зна прецизне временске одреднице

-може на карти да пронађе сва места и државе ,градове итд. значајне за овај период.

5-уме да анализира,заузме критични став према догађају;зна специфичне детаље везане за међуратни период.

-уочава повезаност између националне и опште историје.

НАСТАВНА ТЕМА: Југославија између два светска рата

2-репродукује-познаје основне временске одреднице

-може да објасни значење термина СХС и Југославија

-може на историјској карти да пронађе границе и положај државе оквирно.

3-разуме,може да објасни, наведе имена краљева, важнијих председника Влада и странака.

-познаје важније појмове као Видовдански устав,,Шестојануарска диктатура итд.

4-уме да примени,упореди и повеже знање у одређеним ситуацијама и зна прецизне временске одреднице

-може на карти да пронађе сва места,градове и да препозна све личности са слика.

5-уме да анализира,заузме критични став ;зна специфичне детаље везане за међуратни период у Југославији.

-познаје важније историјске изворе.

-уочава повезаност националне и опште историје.

НАСТАВНА ТЕМА:Југославија у другом светском рату

основи нивооцена (2)-репродукција -да зна да наведе ,наброји појаве,догађаје да их препозна на карти

да исприча о-Равногорском покрету-четници и НОБ-партизани ,југословенској војсци у отаџбини, партизанском покрету, усташком покрету,ндх; наброји колаборационисте ,описе-АВНОЈ, југословенску федерацију;наброји логоре у србији,описе приступање Тројном пакту,војни пуч 27.03.1941.,априлски рат 1941.,подела југославије;да наброји геноциде над србима у нхд;

средњи нивооцена (3)- разумевање-да разуме појаве,догађаје и процесе

,објасни,покаже,идентификује главне идеје,узроке,појаве,личности,чита историјски простор на географској карти

да разуме улогу југословенске владе у избеглиштву;да објасни појам -етничко чишћење;да објасни бомбардовање Београда, казнена експедиција, операција Вајс и Шварц, Београдска операција 1944.,ослобођење земље;

средњи виши ниво оцена (4)-примена ;да уме да примени,упореди , повезује са претходним знањем,личности и простор , појаву,догађај, улогу из националне и опште историје,да их примени на историјској и геограској карти и слици.

Уме да установи сличност ултиматума југословенској влади тада и пре првог светског рата;Да изложи напад на Југославију -Диреткива бр.25; да изложи о српској државној стражи и српском добровољачком корпусу,да изложи грађански рат у Србији;да упореди битку на Сутјесци и на Неретви и примени знања на карти;да изложи операцију Коњићев скок и примени знања на карти;да упореди прво и друго заседање АВНОЈ-а ,да изложи о ослобођењу Београда и судбину четничких јединица;

напредни нивооцена (5)- анализа,синтеза,евалуација-да разуме ,анализира, заузме критички став према процесу и промени , разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима .

да анализира владу националног спаса, да заузме критички став према сремском фронту,преговорима Тито-Шубашић и Тито-Черчил, Тито-Стаљин,да анализира Светосавски конгрес;да оцени трагедију на Козари и анализира Десант на Дрвар;

наставна тема-Свет после Другог светског рата

основни ниво оцена (2)-репродукција -да зна да наведе ,наброји појаве,догађаје да их препозна на карти
да наведе догађаје који су обележили свет после другог светског рата-Хладни рат, војни пактови-именује чланице и препозна на карти;дефинише несврстаност,организацију УН, да наведе догађаје везане за освајање космоса-лет на месец, Аполо 11; да наведе обележја информатичке револуција-рачунари;
средњи ниво оцена (3)-разумевање-да разуме појаве,догађаје и процесе ,
објасни,покаже,идентификује главне идеје,узроке,појаве,личности,чита историјски простор на географској карти
да разуме и опише настанак Берлинског зида,Савет безбедности,УНИЦЕФ, УНЕСКО,да идентификује узрок поделе Немачке,пад Берлинског зида,распад СССР-а и објасни демократске промене у европи,трку у наоружању,деколонизацију;
средњи виши ниво оцена (4)-примена ;да уме да примени,упореди , повезује са претходним знањем,личност,простор и појаву,догађај, улогу из националне и опште историје,да их примени на историјској и географској карти и слици
да уме да упореди Савезну републику Немачку са Немачком демократском републиком;да изложи Маршалов план;да упореди Северноатлански пакт-НАТО и Варшавски пакт,да изложи промене у СССР-у и Прашко пролеће;
напредни ниво оцена (5)- анализа,синтеза,евалуација-да разуме,анализира,заузме критички став према процесу и промени , разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима
да анализира глобализацију, трећи свет, Информбиро, аналогни компјутери, Апертхејд, Савет Европе,да заузме критички став према Корејском рату,Кубанској кризи, Вијтнамском рату,да оцени Плишану револуцију, Перестројка, солидарност, свет након 1980.г;

Наставна тема-Југославија после другог светског рата

основни ниво оцена (2)-репродукција -да зна да наведе ,наброји појаве,догађаје да их препозна на карти
да наведе народе УЈугославији,да наведе уређења државе-Демократска федеративна Југославија,социјалистичка Југославија 1945-1991.,Савезна република Југославија ,да дефинише устав;да дефинише -резолуција Информбироа;да наброји појаве које су уследиле у земљи-студентске демонстрације 1968.,аграрна реформа,самоуправљање,разбијање и распад Југославије,НАТО интвенција 1999.,обнова државности Републике Србије;
средњи ниво оцена (3)- разумевање-да разуме појаве,догађаје и процесе ,објасни,покаже,идентификује главне идеје,узроке,појаве,личности,чита историјски простор на географској карти
да објасни уређења ДФЈ/ФНРЈ/СФРЈ,да објасни догађаје и процесе који су довели до - национализације,КПЈ ,Маспока, вишепартијског система у Србији,избеглиштва и избеглица;да идентификује главне идеје –југословенског културног простора,да идентификује појаве у науци,култури и образовању,да идентификује узрок демонстрација на Косову 1981.,економски проблеми у Југославији,да објасни политику несврстаности;
средњи виши ниво оцена (4)-примена ;да уме да примени,упореди , повезује са претходним знањем,личност,простор и појаву,догађај, улогу из националне и опште историје,да их примени на историјској и географској карти и слици

да изложи о првом уставу ФНРЈ, обнови земље, да упореди радне акције некада и сада, да изложи о покрету Несврстаних, да процени животни стандард некад и сад, да процени важност националног питања, да изложи о грађанском рату, музици, спорту, уметности; напредни ниво оцена (5)- анализа, синтеза, евалуација- да разуме, анализира, заузме критички став према процесу и промени, разуме и анализира променљивост историјског простора у различитим периодима да анализира братство и јединство, Голи оток, Народни фронт Југославије, Привремену народну скупштину, Југословенску народну армију, економске санкције, заузме критички став према суду за ратне злочине у Хагу, да анализира Београдску декларацију, анализира променљивост у земљи након смрти ТИТА, заузме критички став према Дејтонској мировној конференцији, национализацији у Југославији;

НАСТАВНА ТЕМА: Свет после другог светског рата

2-репродукује-зна основне временске одреднице и појмове.

-може да пронађе на историјској карти важнија места и државе.

3-разуме и може да објасни, зна основне податке о важним личностима и догађајима после Другог светског рата (Нехру, Ганди, Стаљин); Гагарин

-зна да објасни појмове као што су колонијализам, империјализам, комунизам...

4- уме да примени, упореди и повеже знање у одређеним ситуацијама; зна да одреди прецизно временске одреднице важних догађаја-, Трка у свемиру, Апертхејд, Хладни рат, Распад СССР-а, кризе и ратови у 20. веку, четврта Инд. револуција, тероризам

-на историјским картама проналази сва светска важна места (градове, државе, острва, последње колоније итд.)

5- уме да анализира, заузме критички став; зна специфичне детаље везане за послератни период Настанак УН, Варшавски пакт, НАТО пакт, Маршалов план, особености Хладног рата, Кубанска криза, Освајање свемира, настанак две Немачке, деколонизација, изазови савременог света

-познаје који су историјски извори, укључујући и савремене историјске изворе.

-уочава повезаност националне и опште историје.

Наставници:
Драгомир Лонић
Марија Ивковић